

26.03.2020

Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunta**HALLITUKSEN ESITYS HE 17/2020 vp****Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

Suomen Taksiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä uuden tieliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lausunnossamme keskitymme kahteen taksiliikenteen ja liikenneturvallisuuden kannalta olennaiseen kysymykseen.

Koulukuljetusten merkitseminen

Lakiesitys lähtee koulukuljetusajoneuvojen merkitsemisen tärkeydestä vain siitä näkökulmasta, että merkinnän tarkoitus on lähinnä se, että kuljetusta odottava tunnistaa saapuvan ajoneuvon. Tämä on kuitenkin vain merkinnän osatarkoitus.

Mielestämme oleellisesti merkittävämpi tarkoitus koulukuljetusajoneuvon merkinnässä on liikenneturvallisuus ja kuljetettavien turvallinen ajoneuvoon nouseminen ja sieltä poistuminen. Pidämme ehdottomasti tärkeämpänä, että merkintä varoittaa ja huomauttaa muita tiellä liikkuvia koululaiskuljetuksesta. Kun kuljetettavat ovat usein ryhmänä ja kuljetettavat ovat iältään ja liikenteessä liikkumisen kokemukseltaan sellaisia henkilöitä, joiden ymmärrys liikenneturvallisuudesta ei ole välttämättä kehittynyt riittävästi, niin muiden tiellä liikkuvien tulee erityisesti varoa tällaisia liikenteessä mukana olevia ryhmiä. Sen vuoksi koulukuljetusajoneuvon merkinnän tulee olla aina ja kaikissa olosuhteissa sellainen, että muut tiellä liikkuja voivat helposti ja riittävän etäältä tunnistaa koulukuljetuksen.

Koulukuljetusmerkinnän tulee näin ollen näkyä esteettä jokaiseen suuntaan autosta, oleellista on merkinnän näkyminen nimenomaa auton takaa. Jotta merkinnällä olisi merkitystä, niin sen tulee olla myös riittävän suuri kooltaan. Nykyinen käytäntö ei suosi lain tasolla yksityiskohtien määrittelyä, jonka vuoksi lakiehdotukseen on kirjattu Liikenne- ja viestintävirastolle mahdollisuus antaa tarkemmat määräykset koulukuljetuskuvusta. Mielestämme tämä mahdollisuus ei ole riittävä lain kirjaus. Lainsäädännön tarkkarajaisuuden ja selkeyden vuoksi esitämme lain 143 §:n 4 momentin kirjauksen täsmentämistä seuraavasti:

”Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset kilven ja kuvun sijoittamisesta, koosta, väreistä ja heijastavuus- ja valaisuominaisuuksista.”

Tällä kirjauksella Liikenne- ja viestintävirasto veloitetaan määrittelemään koulukuljetusmerkintä, jolloin ei jäädä pelkän hyvän tahdon ja kaikkien koulukuljetuksia hoitavien tahojen oman toiminnan varaan. Nykyinen lainsäädäntö ei

26.03.2020

määrittele mitenkään taksivalon sijaintia ja kokoa, jolloin sen päälle asetettava koulukyytimerkintä voi olla esimerkiksi kooltaan mitä tahansa ja se voi sijaita autossa lähes missä tahansa, jopa auton sisätiloissa.

Pidämme erinomaisena, että koulukuljetusautossa voi olla keltainen varoitusvalaisin varoittamassa, kun koulukuljetusautoon ovat oppilaat nousemassa tai siitä poistumassa. Tätä valoa ei kuitenkaan voi käyttää ajon aikana varoittamassa koulukuljetuksesta, jonka vuoksi se ei yksin riitä ratkaisemaan ajoneuvon tunnistamista liikenteessä.

Yleisellä tasolla pidämme erityisen ongelmallisena, jos lainsäädännössä käytetään termiä "riittävä". Mielestämme tällainen termi ei täytä lainsäädännön perusvaatimuksia sen ymmärrettävyyden, selkeyden ja yksiselitteisyyden osalta. Tällaisella kirjauksella aiheutetaan turhaa oikeudellista arviointia ja ääritapauksessa jopa aiheutetaan oikeusjärjestelmälle täysin toisarvoista työtä.

Koulukuljetusten merkintä on siis ensi sijassa liikenneturvallisuuskysymys.

Lasten turvalaitteen käyttöä ja henkilöiden kuljetuksia koskevat vastuusäännökset

1.6.2020 voimaan tulevan Tieliikennelain 95 §:n mukaan alle 15-vuotiaan lapsen kuljetuksessa lain 94 §:n mukaisen turvalaitteen käytöstä huolehtii ilman huoltajaa kuljettaja, paitsi linja-autoissa. Kun koulukuljetuksia hoidetaan varsin paljon myös pienillä M2-luokan linja-autoilla, niin turvallisuusvaatimukset tulisi ehdottomasti olla samat ko. ajoneuvoissa kuin käytännössä vastaavissa isoissa takseissa. Ei ole mitään liikenneturvallisuuteen liittyvää perustetta, että koulukuljetuksia hoidettaessa 1+9 henkilön autolla, lasten turvallisuudesta ei huolehdita vastaavasti kuin 1+8 henkilön autossa.

Esitämme kuljetusten turvallisuuden parantamiseksi 95 §:n 1 momentin tekstiä muutettavaksi muotoon:

Lapsen mukana matkustava holhooja tai huoltaja on vastuussa siitä, että alle 15-vuotiasta lasta kuljetetaan asianmukaista turvalaitetta käyttäen. Ellei huoltaja ole lapsen mukana, ajoneuvon kuljettajan on, M3-luokan linja-auton kuljettajaa lukuun ottamatta, huolehdittava siitä, että alle 15-vuotias lapsi matkustaa asianmukaista turvalaitetta käyttäen.

Edellä mainittu muutos ei vaikuttaisi isojen linja-autojen kuljettajien vastuisiin, mutta lisäisi koulukuljetusten liikenneturvallisuutta pienissä linja-autoissa.

Koulukuljetuksissa liikenneturvallisuus on keskeinen vaatimus

Suomalaisista lapsista merkittävä osa on erilaisten koulukuljetusjärjestelmien piirissä. Hankinnat näiden osalta suorittaa käytännössä aina joku muu kuin kuljetuksen piirissä oleva henkilö tai hänen huoltajansa. Lainsäädännön vaatimukset turvallisuuden osalta on syytä pitää tarkkoina ja riittävällä tasolla, jotta hankinnoista päättävä tahot eivät pysty ohittamaan oleellisia turvallisuusvaatimuksia, kun pohtivat erilaisia kustannusten säästöä.

Suomen Taksiliitto